Rímsko - katolícky kostol sv. Doroty v Čavoji

1611 - 2011

Úvodné slovo kňaza

Božia prozreteľnosť chcela, aby sme to boli práve my, ktorí si v tomto roku 9. júla 2011 pripomenieme, oslávime 400 rokov od výstavby Kostola sv. Doroty v Čavoji.
Kostol, chrám, Boží dom odpradávna označuje budovu, kde sa zhromažďuje kresťanské spoločenstvo okolo oltára, aby slávilo Eucharistiu.

Aj naši predkovia túžili mať svoj kostol, Boží dom, aby sa tu mohli spoločne stretávať, sláviť Eucharistiu, prijímať sviatosti, modliť sa, konať pobožnosti, aby mohli počas celého roka pozdraviť v bohostánku prítomného Krista, posilniť sa, poprosiť ho, poďakovať Mu, oslavovať Ho, pozerať na Toho, ktorý vie o nás, zostáva s nami, a ktorý nás pozýva k sebe.

Chceli mať Boží chrám, kde by sa od narodenia až po smrť rozvíjal duchovný, ale aj kultúrny život, požehnával manželský zväzok, krstili sa deti, spod chrámovej klenby vynášali na cintorín tí, ktorí vydýchli poslednýkrát.
Túžili po oltári sveta, ako to povedal v tomto roku blahoslavený Ján Pavol II., pretože Eucharistia, aj keď sa slávi na malom oltári dedinského oltára, sa v istom zmysle vždy slávi na oltári sveta.

A tak nás pri jeho výročí napĺňa obdiv i vďačnosť tým, ktorí ho práve pre toto postavili, ktorí sa oň starali, opravovali ho, ktorí do neho po štyri storočia prichádzali. Tým, ktorí v ňom vykonávali svoju službu, či už ako kňazi, organisti, miništranti, kostolníci, upratovačky. Tým, ktorí ho zdobili, i tým, ktorí obohacovali liturgiu svojimi modlitbami a spevom. A práve v tomto roku si pripomíname aj 20. výročie založenia a trvania Chrámového speváckeho zboru sv. Doroty.

Je to nielen obdiv a vďačnosť, ale aj záväzok pre nás, aby sme sa aj my, naša generácia o náš kostol, Boží dom, naďalej starali, aby sme do neho prichádzali, v ňom sa stretávali, modlili sa, boli s Tým, ktorý je Ten istý včera, dnes, zajtra i naveky. Aby sme rástli vo viere, v nádeji a v láske, a tak mohli zachovať a odovzdať dedičstvo našich otcov.

Neostáva nám iné, iba ďakovať. Bože, odplať všetkým dobrodincom tohto svätého chrámu za všetko dobré, ktoré Ti ochotne a s láskou preukázali obetovaním duchovných a hmotných darov.
Na príhovor patrónky kostola a farnosti sv. Doroty, sv. Terezky z Lisieux, sv. Jozefa a našej Nebeskej matky Panny Márie naplň všetkých svojou milosťou a požehnaním.

Andrej Guniš, miestny kňaz

História obce

Malebná dedinka Čavoj sa rozprestiera v Strážovskej hornatine na nive riečky Nitrice. Leží asi 35 km severozápadne od okresného mesta Prievidza a asi 100 km severne od centra Nitrianskej diecézy mesta Nitra. Dominantou je 1140 metrov vysoká Malá Magura východne od obce. Bezprostredne nad obcou sa týči odlesnený vrch Obšiar, na severovýchod sa rozkladá zalesnený vrch Končiná, ktorý pokračuje horským hrebeňom nad Šluchtou, Źiarom a Čiernou skalkou.

Vznik obce je spojený s postupným osídľovaním Hornej Nitry proti toku rieky Nitrice z juhu na sever. Postupne vznikli obce Diviaky nad Nitricou, Nitrianske Rudno, Kostolná Ves, pôvodne Horné Diviaky.

Prvá písomná zmienka o obci Čavoj pochádza z roku 1364, kedy sa obec spomína ako Chavoy, resp. Chawoy. Menšia osada sa rozrástla na väčšie sídlo predovšetkým objavením drahých kovov, prisťahovaním sa nemeckých baníkov a postupne sa rozvíjajúcou ťažbou. Tak vznikli grunty, pravdepodobne odvodené od mien bývalých gruntovníkov ako Pétrovci, Friškovci, Hanzlíkovci, Belákovci, Súdrovci, Smoliarovci, Horný koniec atď.

Do 17. storočia sa v obci ťažilo zlato, neskôr olovo. Prvý zaznamenaný písomný dokument o ťažbe olova banským erárom v Čavoji je z 21. augusta 1650 a je to list opáta Jána Liptaya zo Skalky pri Trenčíne.

Baníctvo postupne upadalo a aj napriek snahe obnoviť ťažbu sa v 19. storočí napokon prestalo ťažiť. Z baníkov sa stali roľníci, ale neúrodné kopanice ich nedokázali uživiť. Preto odchádzali do sveta za zárobkom najmä ako poľnohospodárski robotníci.

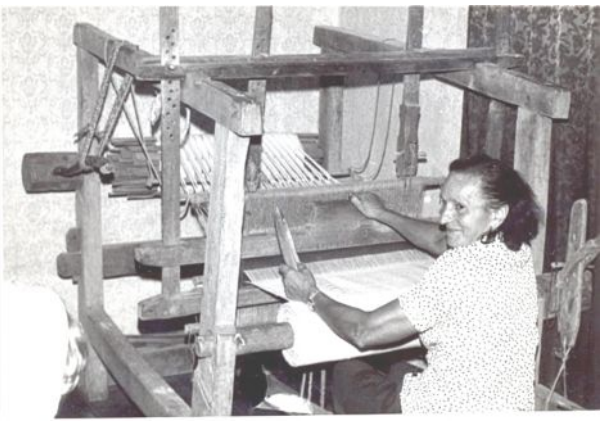

Život nebol ľahký. Trpkým údelom obrazu chudoby boli časté choroby a epidémie. Začiatkom 20. storočia poznačil obec požiar. V roku 1904 zhorel Dolný koniec a v roku 1911 časť Horného konca.

Prišla prvá a druhá svetová vojna. Po 2. svetovej vojne nastalo vyľudňovanie obce. V roku 1940 bolo podľa záznamu 1712 obyvateľov a tento počet sa neustále zmenšoval. Dnes má obec 542 obyvateľov.

V týchto obrysovo opísaných dejinách, v radostiach a bolestiach, mal od roku 1611 svoje miesto a poslanie Kostol sv. Doroty v Čavoji.

História kostola sv. Doroty

Kostol sv. Doroty je dnes najstaršia zachovaná budova v obci. Nachádza sa v centre obce v časti zvanej Čavojec uprostred dedinky, ku ktorej patria aj priľahlé lazy (Biela Voda, Šindliarska, Koškárovci, Cobrial, Pétrov laz, Zadné lazy, Špiľajovci, Kučerovci, Petriskovci, Sunegovci, samota Kohútovo a Konček-Zubček. Nad cestou do Čavoja sú Krpelanci, Strieborná, na hranici s obcou Temeš je osada Podlán a Za hájom).

Veriaci ľud ho pred 400 rokmi postavil na mieste, kde pochovávali svojich predkov. Hovorí sa, že pôvodne mal byť postavený niekde na Vŕšku, kde dnes stojí základná škola. No už pripravené kamene na stavbu boli stále prekladané na miesto, kde kostol stojí dnes.

Ku Kostolu všetkých svätých v Diviakoch nad Nitricou postavenom v roku 1223, kostolu Narodenia Panny Márie v Kostolnej Vsi postavenom v roku 1415, kostolu Najsvätejšej trojice v Diviackej Novej Vsi postavenom v roku 1596 pribudol aj kostol v Čavoji, ktorého výstavba začala v roku 1611.
Bol to čas, keď po období zmätkov, vojenských, mocenských a náboženských nepokojov nastal čas duchovnej obnovy, čo sa výrazne prejavilo vo výstavbe kostolov na hornej Nitre.
Neskôr, v roku 1797, bol postavený Kostol sv. Michala archanjela vo Valaskej Belej a napokon v Nitrianskom Rudne v roku 1816 Kostol sv. Štefana, ktorý je dnes zasvätený sv. Andrejovi – Svoradovi a Benediktovi.

Kostol v Čavoji sa začal stavať v roku 1611. V kanonickej vizitácií z roku 1831 je zápis, ako *„v roku 1611, 14. mája po sviatku Nanebovstúpenia Pána začali stavať kostol tunajší obyvatelia.. Stalo sa tak na radu farára z Kostolnej Vsi, kde čavojská obec patrila farou, a tá fara(farnosť) bola stará, jestvovala už v roku 1415.“*
Do farnosti Kostolná Ves patrila obec Čavoj do roku 1755, od tohto roku do farnosti Valaská Belá. Samostatná farnosť Čavoj s filiálkou Temeš bola cirkevne zriadená dňa 15. septembra 1789. V tom čase, od roku 1608 až do roku 1619, bol nitrianskym biskupom Valentín Lépeš.

Za hlavnú patrónku kostola a farnosti si vybrali sv. Dorotu Pannu a mučeníčku. Čím oslovila tých, ktorí postavili kostol? Svedectvom, čnosťou, vernosťou Kristovi až na smrť? Alebo tým, že odsúdená na smrť kráčala za studeného zimného dňa, keď ľadový vietor burácal krajom a snehová fujavica zahalila zem a oblohu šedým závojom? Alebo to boli jej slová: Som šťastná, lebo idem do kraja, kde ustavične veje jarný vietor, nivy sa zelenajú a v záhrade môjho snúbenca kvitnú voňavé ruže a dozrieva sladké ovocie?

Exteriér kostola

Pôvodný kostolík bol vybudovaný v renesančnom štýle. Bol postavený smerom na východ. Mal vežu (dnešná veža), loď s rovným stropom a svätyňu s lunetovou klenbou. Renesancia chápala kostol ako jednotný halový priestor, pozdĺžny a zakončený presbytériom s hlavným oltárom.

Keď vznikla farnosť v roku 1789, kostol bol obnovený a prestavaný. Naprieč k pôvodnej lodi bola pristavená nová polygonálna svätyňa s valnou klenbou (dnešná svätyňa). Na prelome 70.-80. rokov 19. storočia, z dôvodu rastúceho počtu obyvateľov, bol kostol opäť zväčšený o priečnu loď s rovným stropom situovaným kolmo na pôvodnú stavbu.
Počas 2. svetovej vojny bol kostol značne poškodený. Po vojne, podľa záznamu v archíve, sa uvažovalo o stavbe celkom nového kostola. Tento zámer sa však neuskutočnil. Vojnou zničený kostol bol opravený a dňa 30. októbra 1949 posvätený. Pôvodne mal na posviacku kostola prísť nitriansky biskup Eduard Nécsey, ktorý namiesto seba ako zástupcu poslal rektora kňazského seminára Rudolfa Formánka.

Pôvodný kostol mal dva zvony. Prvý bol uliaty na náklady obcí Čavoj a Temeš v roku 1668 a vážil 400 kg. Bol na ňom obraz sv. Juraja v boji s drakom a nápis „Omnis spiritus laudat Dominum“ – Každý duch nech chváli Pána. Druhý zvon bol z roku 1699, vážil 250 kg a mal nápis „Gloria in excelsis Deo“ – Sláva Bohu na výsostiach. Z ústnej tradície sa zachovalo, že keď pred prvou svetovou vojnou mal byť väčší zvon vzatý na odliatie kanóna, vtedajší kostolník Juraj Péter spolu so synom Jurajom, dve hodiny zvonili na týchto zvonoch.

Dnes vo veži kostola, vysokej 20 metrov, visia tri zvony. Najmenší, pôvodný z roku 1699, väčší z roku 1931 s nápisom „Sv. Jozef, oroduj za nás“, obetovali rímsko-katolícki veriaci z Čavoja, a najväčší, tiež z roku 1931, na ktorom je obraz sv. Jána Nepomuckého s nápisom „Sv. Ján Nepomucký, oroduj za nás“, obetovali rímsko-katolícki veriaci z Čavoja.

Interiér kostola

Najdôležitejšou časťou interiéru kostola bol oltár so schránkou pre Oltárnu sviatosť, potom to bola kazateľnica a treťou dôležitou zložkou kostola bola krstiteľnica.

Hlavnou časťou kostola sv. Doroty je svätyňa. Strop svätyne je rovný, nad hlavným oltárom lomený do klenby. Oltár je pevný, spodná časť je murovaná, horná drevená s bohostánkom. Nad bohostánkom je umiestnená socha patrónky kostola a farnosti sv. Dorota. Pôvodne bol na oltári obraz sv. Doroty, neskôr bol zamenený za sochu. Po stranách sochy sv. Doroty sú umiestnené sochy anjelov.
V presbytériu sa nachádza drevený obetný stôl a kazateľnica, sedadlo pre kňaza a miništrantov. Je tu aj vstup do sakristie, taktiež s lomenou klenbou.

Hlavný oltár, 80.-te roky 20. st.

Vianoce, rok 1980

V druhej, strednej časti pôvodného kostola, dominuje svätyňa s lunetovou klenbou s dreveným oltárom a otočným svätostánkom. Nad svätostánkom je umiestnená socha Panny Márie s dieťaťom Ježišom v náručí. K oltáru je prirobená drevená nadstavba s maľbou tváre dieťaťa a anjelikov.
Tento a tiež hlavný oltár bol v roku 1993 renovovaný domácim majstrom Klementom Belákom.

Pred oltárom na boku sa nachádza krstiteľnica a na stene je zavesený drevený kríž.

Hlavný oltár

Bočný oltár a krstiteľnica

V pôvodnom kostole bola aj drevená kazateľnica, ktorá bola v roku 1972 odstránená.
Dnes sa na tom mieste nachádza socha Panny Márie. Oproti je socha Božského Srdca Ježišovho.

Na stene v strednej časti kostola, nad dverami zo zvonice, je umiestnený obraz Svätej rodiny. Obraz bol nájdený na farskom povale značne poškodený.

Starší občania spomínali, ako bol tento obraz v čase pôsobenia pána farára Jána Tarábka zavesený na fare v spoločenskej miestnosti.

Zásluhou akademickej sochárky a reštaurátorky Blanky Žatkovej z Bánoviec nad Bebravou bol obraz zreštaurovaný a v roku 2009 zavesený na dnešné miesto. Predtým tam bol zavesený kríž, ktorý je dnes v bočnej svätyni.

Manžel Blanky Žatkovej, dnes zosnulý Jozef Žatko, akademický maliar a reštaurátor, reštauroval obrazy a nástenné maľby v okolitých kostoloch v Diviackej Novej Vsi, v Nitrianskom Rudne a vo Valaskej Belej.

Obraz Svätej rodiny

Loď kostola je s rovným stropom, po stranách sa nachádzajú sochy sv. Terezky z Lisieux a sv. Jozefa s Ježiškom v náručí.

V zadnej časti lode sa nachádza spovedeľnica a zástavy, ktoré sa používali pri procesiach a pútiach. Na slávnosť Ducha Svätého putovali na čele s nimi a s krížom veriaci do Dubničky (Dubnica nad Váhom) a na slávnosť Najsvätejšej Trojice do Rajeckej Lesnej.
Na jednej zástave je vyobrazený pán Ježiš, z druhej strany sv. Cyril a sv. Metod. Na druhej zástave je obraz Panny Márie a sv. Rodiny.

Po stranách kostola je zavesená krížová cesta, ktorej autorom je ilustrátor a umelec z Nitry Ľudovít Bebjak. S jeho súhlasom ju pre kostol daroval vdp. dekan Miroslav Hafera, farár v Nitre na Klokočine.
Pôvodne bola umiestnená v prvom „provizórnom“ kostole na sídlisku Klokočina v Nitre.

Pôvodná krížová cesta, pravdepodobne z obdobia po rozšírení kostola o hlavnú loď, bola drevená s papierovým obrázkom zastavenia. Niektoré obrázky, ale aj rámy boli poškodené, preto bola v roku 2008 zamenená.

Na každom zastavení krížovej cesty bol nápis zastavenia, v nasledujúcom znení a meno darcu:

I. Ježiš na smrť odsúdeny – Andrej Králik
II. Ježiš bere kríž na ramená – Ján a Michal Bagin
III. Ježiš poprvy krát padá pod krížom – Vendel Krištof
IIII. Ježiš stretá sa so žalostnov Matkov svojov – Štefan Novotka
V. Šimon Cirenejský pomahá Ježišovi kríž niest – Juraj a František Krištof
VI. Veronika Ježišovi ručnik poddáva – Tobiaš Trn a manželka
VII. Ježiš podruhy krát padá pod krížom – Vendel Bagin a František Vyškrabka
VIII. Ježiš stretá sa s plačúcimi ženámy – Ján Krištof
IX. Ježiša na kríž pribijaju – Mária a Štefan Kučera
X. Ježiša so šiat vizliekaju – Rehor a Matúš Krpelan
XI. Ježiš potrety krát padá pod krížom – Anna Čičmanec a Zuza Vaško
XII. Ježiš na kríži skonal – Matúš a Dora Krpelan
XIII. Ježiša s kríža snimaju – Lavrinec a Michal Petráš
XIIII. Ježiša do hrobu vkladaju – Kata Guláš a Kata Svitek

Vo vstupnej časti kostola sú aj schody na chór. Po vojne bol chór pri rekonštrukcii kostola rozšírený a v roku 1949 bol nainštalovaný organ, vyrobený v roku 1939 majstrom Otokarom Vážanským z Nitry.
Ostatnú generálnu opravu organu vykonal v septembri 2009 Ing. Milan Ševčík, hlavný organista a vedúci schóly v katedrále sv. Emeráma v Nitre.

Z nedávnej histórie

Zápisnica napísaná v Čavoji dňa 6. októbra 1946 za prítomnosti výborov bývalých Urbarialistov obce Čavoj a Temeš, ďalej za prítomnosti MNV týchto obcí v záležitosti novostavby budovy rímsko-katolíckej fary a adaptácie poťažne novostavby rímsko-katolíckeho kostola.
Prítomní boli:
Za bývalých urbárnikov obce Čavoj: celý výbor
Za bývalých urbarialistov obce Temeš: celý výbor
Za MNV obce Čavoj: celý MNV
Za MNV obce Temeš: clý MNV
Za farský úrad obce Čavoj: Ján Tarábek, správca fary

„Ján Tarábek, správca fary v Čavoji privítal prítomných a prečítal výnos... a vysvetlil potrebné, že patrón tunajšej fary a kostola je ochotný previesť novostavbu farskej budovy a dôkladnú adaptáciu rímsko-katolíckeho kostola, avšak žiada, aby cirkevníci tejto fary dodali nádennícke a povoznícke práce „in natura“ alebo ich protihodnotu zložiť vopred v hotovosti. Uviedol ďalej, že terajšia budova rímsko-katolíckej fary vôbec nevyhovuje svojmu účelu, je nezdravá, malá a ak farníci chcú aby mali duchovného, musia sami tento stav nahliadnuť a pričiniť sa podľa svojich schopností a možností pri tejto tak vážnej otázke.
Ďalej podotkol, že rímsko-katolícky kostol bol vojnovými udalosťami veľmi poškodený a jeho adaptácia si vyžiada značného nákladu. Keďže ale kostol, vzhľadom na veľký počet farníkov je nie vyhovujúci a nemôže pojať ani jednu tretinu farníkov, musia ostatní vonku stáť i v zime, bolo by žiadúce, aj vzhľadom na populáciu obce, postaviť teraz kostol nový, primeraný počtu cirkevníkov a zodpovedajúci aj svojmu účelu. Opravu kostola, ktorá si vyžiada značného nákladu nedocieli sa kýženého cieľa a bude nevyhovujúci, bolo by účelné teraz radšej postaviť nový kostol.“

Zápisnica napísaná dňa 3. augusta 1950 na rímsko-katolíckom farskom úrade vo veci odúčtovania rímsko-katolíckeho, vojnou poškodeného kostola v Čavoji.
„Vojnou poškodený kostol bol počas bojov o obec zasiahnutý mínami a to: veža z východnej strany, krytina veže bola pri tomto úplne zničená, celostreleckými a guľometnými zásahmi. Celá krytina a krov nad hlavným oltárom a loďou úplne zničená, múry od otrasov delostrelectva boli popraskané, čiastočne poprestrelované, dlažba poškodená a preto z uvedených dôvodov bola podaná žiadosť na Ministerstvo vnútra o vojnovú škodu. Vojnová škoda kostolu nebola priznaná. Ale na základe tohto bol rímsko-katolícky kostol v Čavoji výberom Štátneho stavebného úradu v Nitre zo dňa 7. júla 1848 č. 8277/48 zaradený do obnovy. Na základe tohto výberu prostredníctvom Št. st. úradu v Nitre, podľa

zákona... bola poskytnutá podpora vo výške 400 000,- Kčs, farníci sa zaviazali dať materiálne plnenie 40 000,- Kčs.
Po priznaní štátnej podpory rímsko-katolícky správca farnosti Ján Tarábek prikročil hneď k prípravným prácam a to dňom 3. X. 1948.“

Zo zápisnice vyplýva, že oprava vojnou zničeného kostola trvala viac ako 2 roky.

Naposledy sa väčšie práce pri kostole konali pri oprave oporného múra, ktorý vo večerných hodinách 6. novembra 2006 následkom dažďov začal praskať a rúcať sa. Časť z neho sa zrútila na obecný úrad. Bolo potrebné predchádzajúci poškodený múr odstrániť a podľa technickej dokumentácie postaviť nový oporný múr. Práce započali po získaní finančných prostriedkov vo februári 2008 a ukončené boli v júli 2008.
V decembri toho istého roku boli vymenené okná na kostole. Pôvodné boli železné so štvorcovými sklenými tabličkami.

Na jar v roku 2009 bol kostol z dôvodu veľkej vlhkosti obkopaný a izolovaný, od múrov kostola bola odvedená dažďová voda. Taktiež boli prevedené terénne úpravy okolo kostola a vybudovaný chodník.
V roku 2010 bol majstrami Straniankovcami z Konskej vymaľovaný interiér kostola.

Ďakujeme!

Záznamy a návštevy

V archíve sa zachovali záznamy o vizitáciách farnosti v roku 1803, 1816, 1847 a 1866.

Cirkevné osobnosti sem prichádzali počas vysluhovania sviatosti birmovania. Podľa záznamu z knihy Liber Confirmationis boli v Čavoji v kostole 10. mája 1953 a 22. mája 1960 Nitriansky diecézny biskup ThDr. Eduard Nécsey, 28. mája 1967, 30. septembra 1973 a 29. mája 1983 Nitriansky diecézny biskup ThDr. Ján Pásztor, 23. júla 1978 generálny vikár ThDr. Jozef Vrablec, 8. mája 1993 pomocný biskup Mons. František Rábek, 19. apríla 1998 Mons. Ján Chryzostom kardinál Korec, Nitriansky diecézny biskup, 5. júna 2005 pomocný biskup Mons. ThDr. Marián Chovanec, generálny vikár, 22. mája 2010 Nitriansky diecézny biskup Mons. ThDr. Viliam Judák.
Na hody vo februári 1988 kázal Mons. ThDr. Ladisláv Belás, riaditeľ diecéznej knižnice.

Kňazi pôsobiaci vo farnosti

Od zriadenia farnosti až po súčasnosť v nej pôsobilo 35 kňazov. Prvým čavojským dušpastierom bol Teofil Škultéty - františkánsky kňaz, ktorý prišiel v roku 1789 z kláštora v Beckove. Prvý krst v Čavoji vykonal 2. októbra 1789, prvý pohreb 4. novembra 1789 a prvý sobáš 8. novembra 1789.

1789-1792	Teofil Škultéty	1913-1922	Rudolf Czeizel
1792-1794	Jonáš Urbanič	1922-1933	Jozef Dvonč
1794-1798	Ján Minarovič	1934-1938	Imrich Kyjaček
1798-1805	Imrich Šmacho	1938-1940	Jozef Cibuľa
1798-1799	Hilarion Kuhajda	1940-1946	Ján Škovránek
1799-1801	Ján Dobray	1946-1953	Ján Tarábek
1801-1802	Ján Buček	1954-1963	Štefan Sigotský
1802-1810	Jozef Cuk	1963-1968	Jozef Mikula
1810-1834	František Záni	1968-1969	Jozef Kúdela
1834-1841	Anton Pokorný	1969-1971	Milan Jedinák
1841-1848	Adam Hvorečný	1971-1972	Milan Šamaj
1848-1861	Daniel Hollý	1972-1974	Bernardín Šipkovský
1861-1869	Karol Zlatáry	1974-1984	František Horský
1869-1871	Ján Lerch	1984-1990	Viktor Zboran
1871-1885	Štefan Hanták	1990-1992	Štefan Nižník
1885-1891	Jurak Prokša	1997-1999	Jozef Holka
1891-1913	Ján Čuleň	1999-2004	Anton Kožak
		2004-súčasnosť	Andrej Guniš

Na cintoríne v Čavoji je pochovaný kňaz Ján Čuleň.

Kňaz a rehoľné sestričky pochádzajúce z farnosti

Z farnosti Čavoj pochádzajú rehoľné sestričky, rodné sestry Pavlínka a Helenka Krpelanové, už zosnulé, a sestra Pavlínka Hurárová, všetky patriace do rehole Notre Dame, Kanonisky sv. Augustína.

Z farnosti pochádza aj kňaz, pôvodne Nitrianskej, po rozdelení Žilinskej diecézy, čestný dekan Jozef Čičmanec. Za kňaza bol vysvätený 17. júna 1972. Primičnú svätú omšú slúžil v kostole sv. Doroty – vo svojej rodnej obci.
V súčasnosti pôsobí vo farnosti Brodno.

Primičná sv. omša Jozefa Čičmanca

V bezprostrednej blízkosti kostola sa nachádza Lurská jaskyňa so sochou Lurdskej Panny Márie, ktorá bola postavená v auguste 1951 počas pôsobenia správcu farnosti Jána Tarábka.

Prvky výšivky, ktorá je charakteristická pre tradičný ľudový odev Čavojčanov, sa zachovali nielen na obrusoch, vankúšoch a obrazoch ale aj na kňazských rúchach, štólach a obrusoch na oltáre.

Tiež sú nimi vyzdobené oltáriky na slávnosť Najsvätejšieho Kristovho Tela a Krvi.

Spevácke zbory vo farnosti

Vo farnosti pôsobí **Chrámový spevácky zbor sv. Doroty,** ktorý vznikol v roku 1990 počas pôsobenia Dp. Štefana Nižníka. Prvou organistkou bola Janka Svitková, po nej Ján Novotka. Ďalšími organistami boli Peter Vlček, Miroslava Súderová a Jarmila Krištofová, ml.

Od roku 1993 zbor pokračuje pod vedením Jarmily Krištofovej, organistkou je Jarmila Sýkorová, rod. Krištofová. Do hry na organe sa zapájajú aj Marta Gážiková, ml., Jana Krištofová a Nikola Petrášová.

Názov Chrámový spevácky zbor sv. Doroty mu dal v roku 1998 vtedajší kňaz vo farnosti Dp. Jozef Holka. Za jeho pôsobenia sa zbor začal zúčastňovať rôznych prehliadok a festivalov.
Zbor tiež účinkoval vo viacerých farnostiach pri sv. omši, napr. v Novákoch, Prievidzi, Čičmanoch, Rajeckej Lesnej, Návojoviach, Kostolnej Vsi a dvakrát v Českej republike v družobnej obci Branišovice.

Za roky pôsobenia speváckeho zboru sa v ňom vystriedali viacerí členovia. Počet sa pohybuje od 20 do 25, je to zmiešaný zbor staršej a mladšej generácie.

Svojím spevom spevácky zbor pravidelne obohacuje nedeľné bohoslužby a iné cirkevné obrady v našej farnosti.

V rokoch 2000-2010 pôsobil vo farnosti detský spevokol **Anjelik** pod vedením Aleny Súderovej a Miroslavy Súderovej. Spočiatku Anjelik spríjemňoval sv. omše pri sviatosti 1. sv. prijímania, detské sv. omše a na Vianoce pripravoval Jasličkovú pobožnosť.

Neskôr pravidelne spieval na nedeľných sv. omšiach, na krížových cestách a na Vianoce pripravoval jasličkovú pobožnosť. Každý rok sa deti svojím koledovaním zapojili do charitatívneho projetku Dobrá novina.

V roku 2004 účinkoval Anjelik na dekanátnom stretnutí mládeže v Nitrianskom Rudne.

Počas pôsobenia spevokolu sa v ňom vystriedali deti tzv. troch generácií, ktoré spievali nielen pre potešenie srdca, ale hlavne na Božiu slávu.

V apríli 2011 sa začal formovať **Detský spevácky zbor svätej Doroty,** ktorý vedie Mgr. Jarmila Sýkorová. Zbor má 9 členov.
Svoju premiéru mal na prvom svätom prijímaní v máji 2011.

Veríme, že prvotné nadšenie našim deťom vydrží, a že aj oni svojím spevom budú spríjemňovať a obohacovať bohoslužby v našom kostolíku.

Záver

Milí čitatelia, práve ste dočítali brožúru, ktorá bola vydaná pri príležitosti 400. výročia postavenia Rímsko-katolíckeho kostola sv. Doroty.

Veríme, že Vám umožnila aspoň čiastočne nahliadnuť do dejín a krás nášho kostola. Sme presvedčení, že poteší nielen tých, ktorých kroky do neho každodenne smerujú, ale aj príležitostných návštevníkov, a tých, ktorí spolu s nami toto okrúhle výročie oslavujú.

Naše poďakovanie patrí všetkým tým, ktorí pomohli pri spracovávaní tejto brožúry poskytnutím materiálov, informácií a fotografií, za ich cenné rady a pripomienky.

Svätá Dorota oroduj za nás!

Použité pramene

BELÁS, Ladisláv. *Záznamy z kanonických vizitácií*.

LALUHA JANICA, Ján. *Z histórie obce Čavoj*. 1. Dohňany - Zbora : AMETYST, 1996. 125 s. ISBN 80-967493-4-X, Tlač TIME PRINT Žilina.

Záznamy v archíve farského úradu v Čavoji.

Schematizmus Nitrianskej diecézy. 2003, 2010.

Kronika obce Čavoj. Čavoj : 1933 - 2010. 143 s.

Cavoj.sk [online]. 2009. Oficiálna stránka obce Čavoj. Dostupné z WWW: <http://cavoj.sk/>.

V spolupráci s farským úradom v Čavoji pripravila Zuzana Novotková, 2011

Život vo farnosti v minulosti
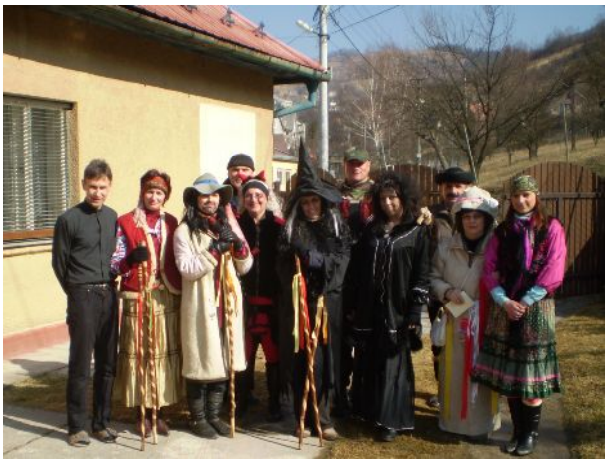
Život vo farnosti v súčasnosti